Vak	Nederlands
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamen	Periode	Exameneenheden: *wat moet je kennen en kunnen?*	Omschrijving lesstof: *wat ga je hiervoor doen?*	Toetswijze	Duur	Weging	Beoordeling	Herkansbaar
01	Spreekvaardigheid	lj4-3	NE/K/5 Spreek- en gespreksvaardigheid (moet op SE)	Bestudeer het hoofdstuk Spreken en gesprekken. Je kan: - mondeling betrouwbare informatie verzamelen; - een informerende presentatie geven - het belang van een spreek- en gespreksvaardigheden in bepaalde beroepen benoemen; - een presentatie voorbereiden; - een spreekplan gebruiken; - rekening houden met je publiek; - op de juiste manier presenteren (houding en stemgebruik); - beeldmateriaal in een presentatie gebruiken; - een digitale presentatie maken.	MT	15 min.	1	Cijfer	Nee
02	Kijk- en luistervaardigheid	lj4-3	NE/K/4 Luister- en kijkvaardigheid (mag op SE)	Bestudeer het hoofdstuk Kijken en luisteren. Je kan: - goed kijken en luisteren; - hoofdzaken opschrijven; - aantekeningen maken; - non-verbale communicatie herkennen; - kijk- en luisterstrategieën gebruiken; - tekstbegripsvragen in een kijk- en luistertoets aanpakken; - aantekeningen gebruiken; - een fotoblad gebruiken; - meerkeuzevragen beantwoorden; - vragen bij fictievragmenten aanpakken; - vragen bij instructieve fragmenten in een kijk- en luistertoets aanpakken.	ST	135 min.*[1]	1	Cijfer	Ja
03	Leesvaardigheid	lj4-1	NE/K/6 Leesvaardigheid (mag op SE)	Bestudeer het hoofdstuk Lezen. Je kan: - benoemen waarom leesvaardigheid belangrijk is; - leesstrategieën toepassen; - meerkeuzevragen beantwoorden; - open vragen beantwoorden; - het onderwerp, de hoofdgedachte en het tekstdoel van een tekst bepalen; - de functies van een inleiding en slot benoemen; - een kopje boven een tekstdeel kiezen; - tekstverbanden en signaalwoorden herkennen; - feiten en meningen onderscheiden; - hoe je de betekenis van onbekende woorden achterhalen; - het doel van een advertentie benoemen; - de functie van beeld in een advertentie herkennen; - de doelgroep van een advertentie bepalen.	ST	80 min.	1	Cijfer	Ja
04	Schrijfvaardigheid	lj4-2	NE/K/7 Schrijfvaardigheid (mag op SE)	Bestudeer het hoofdstuk Schrijven. Je kan: - benoemen wat voor soort teksten je in het dagelijks leven moet kunnen schrijven; - een zakelijke brief schrijven; - een zakelijke e-mail schrijven; - de conventies van een zakelijke brief en e-mail toepassen; - het taalgebruik aanpassen aan je lezer; - een artikel schrijven; - alinea's maken; - samenhang aanbrengen door signaalwoorden te gebruiken; - actief formuleren; - argumenten noemen; - een verslag schrijven; - het woordgebruik variëren; - een formulier invullen.	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja

05	Fictie	lj4-3	NE/K/8 Fictie (moet op SE)	De kandidaat kan: − verschillende soorten fictiewerken herkennen − de situatie en het denken en handelen van de personages in het fictiewerk beschrijven − de relatie tussen het fictiewerk en de werkelijkheid toelichten − een persoonlijke reactie geven op een fictiewerk en deze toelichten met voorbeelden uit het werk.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van tevoren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. * [1] Afhankelijk van de leverancier van de toetsen in Woots. 03 & 04 zijn herkansbaar als schriftelijke toets, hiervoor wordt een b-versie ingezet. Voor de 02 wordt bij de herkansing gebruik gemaakt van het schoolexamen in Woots van het jaar ervoor. 04 kan worden afgenomen op papier of in Woots of via een beveiligd account. De afname mag zowel in één als in meerdere zittingen worden afgenomen. Dit kan per vestiging verschillen. De volgende eindterm komt terug in het PTA LOB: NE/K/1 Orientatie op leren en werken De volgende eindtermen komen terug in alle schoolexamens: NE/K/2 Basisvaardigheden NE/K/3 Leervaardigheden voor het vak Nederlands								
eindcijfer	**Berekening eindcijfer Nederlands: (01 + 02 + 03 + 04) : 4 = eindcijfer (afgerond op 1 decimaal)**								
methode	Eigen methode / Nieuw Nederlands / Talent. Afhankelijk van de gebruikte methode op de vestiging, geeft de docent aan welke pagina's er precies bestudeerd moeten worden voor de verschillende PTA-onderdelen.								

Vak	Engels
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamen	Periode	Exameneenheden: wat moet je kennen en kunnen?	Omschrijving lesstof (wat moet je kennen en kunnen?) Stepping Stones	Omschrijving lesstof (wat moet je kennen en kunnen?) Alright	Toetswijze	Duur	Weging	Beoordeling	Herkansbaar
01	Writing Matters	lj4-1	MVT/K/7 Schrijfvaardigheid. (moet op SE) MVT/K/2 Basisvaardigheden. (moet op SE)	De leerling kan: •(persoonlijke) gegevens verstrekken. •een kort bedankje, groet of goede wensen schriftelijk overbrengen. •een briefje schrijven om informatie te vragen of te geven, om verzoeken of voorstellen te doen of daarop te reageren, om gevoelens te uiten en ernaar te vragen. •op eenvoudig niveau briefconventies gebruiken. Lesstof: Schrijven Blz. 127 t/m 130.	De leerling kan: •(persoonlijke) gegevens verstrekken. •een kort bedankje, groet of goede wensen schriftelijk overbrengen. •een briefje schrijven om informatie te vragen of te geven, om verzoeken of voorstellen te doen of daarop te reageren, om gevoelens te uiten en ernaar te vragen. •op eenvoudig niveau briefconventies gebruiken. Lesstof: Module Writing waarin de diverse schrijfdoelen worden behandeld met bijbehorende oefenopgaven ter voorbereiding op het PTA (blz. 126 t/m 187).	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja
02	Watching and listening	lj4-2	MVT/K/5 Luister en kijkvaardigheid (mag op SE) MVT/K/2 Basisvaardigheden (moet op SE)	De leerling kan: •aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte. •de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven. De leerling kan •de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven. De kandidaat kan •anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek. Kijk- en luistertoets; Kijk-en luistertoets Cito niveau BB met officiële normering. Blz. 126 van tekstboek	De leerling kan: •aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte. •de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven. De leerling kan •de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven. •anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek. Kijk- en luistertoets; Kijk-en luistertoets Cito niveau BB met officiële normering. Lesstof: elk hoofdstuk bevat een kijk- en luisteropdracht ter voorbereiding op kijk- en luistertoetsen. Het gebruik van de software is ondersteunend voor kijk- en luistervaardigheid.	ST	60 min.	1	Cijfer	ja
03	Speaking Matters	lj4-3	MVT/K/6 Gespreksvaardigheid (moet op SE) MVT/K/1 Oriënteren op werken en leren (moet op SE) MVT/K/2 Basisvaardigheden (moet op SE)	De leerling kan: •naar een mening/oordeel vragen en een mening/oordeel geven. •uitdrukking geven aan en vragen naar (persoonlijke) gevoelens. •een persoon, object of gebeurtenis, ook uit het verleden en in de toekomst, beschrijven. Gespreksvaardigheid Taaldorp: diverse situaties. Blz 126+127 van tekstboek.	De leerling kan: •naar een mening/oordeel vragen en een mening/oordeel geven. •uitdrukking geven aan en vragen naar (persoonlijke) gevoelens. •een persoon, object of gebeurtenis, ook uit het verleden en in de toekomst, beschrijven. Gespreksvaardigheid Taaldorp: diverse situaties.Eigen materiaal.	MT	30 min.	1	Cijfer	Nee*

04	Reading Matters	lj4-2	MVT/K/4 Leesvaardigheid (mag op SE) MVT/K/2 Basisvaardigheden (moet op SE) MVT/K/5 Luister en kijkvaardigheid (mag op SE)*	De leerling kan: •de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven •de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven •gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken verbanden tussen delen van een tekst aangeven. Lezen korte en lange teksten op B1 niveau. Blz. 124 t/m 126	De leerling kan: •de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven •de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven •gegevens uit één of meer teksten met elkaar vergelijken en daaruit conclusies trekken verbanden tussen delen van een tekst aangeven. •aangeven welke relevante informatie een tekst bevat, gegeven een bepaalde informatiebehoefte. •de hoofdgedachte van een tekst(gedeelte) aangeven. De leerling kan •de betekenis van belangrijke elementen van een tekst aangeven. •anticiperen op het meest waarschijnlijke vervolg van een gesprek. Lezen korte en lange teksten op A2/B1 niveau. Lesstof: elk hoofdstuk bevat een leestekst met een leesstrategie en bijbehorende oefenopgaven ter voorbereiding op de leestoets. Het gebruik van de software is onderdeel van de voorbereiding. Lesstof Reading: Module Reading waarin de diverse tekstsoorten worden behandeld met bijbehorende oefenopgaven ter voorbereiding op het PTA. Het gebruik van de bijbehorende software is onderdeel van de voorbereiding (blz. 190 t/m 266).	ST	60-90 min.	1	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Herkansingen van schrijfvaardigheid en leesvaardigheid zijn beiden schriftelijk. * Voor het schoolexamen leesvaardigheid (04) kan een FACET toets worden gebruikt. Deze toets duurt 60 minuten en hier zitten enkele kijk/luister elementen in. * Het is voor de leerling verplicht deze toets te maken, in te halen of te herkansen (bij een geconstateerde onregelmatigheid). MVT/K/3 komt bij alle toetseenheden terug.									
eindcijfer	**Berekening eindcijfer Engels: (01 + 02 + 03 + 04) : 4 = eindcijfer (afgerond op één decimaal)**									
methode	Stepping Stones 7e editie of Tracks									

Vak	Wiskunde
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2026 - 2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamen	Periode	Examenonderdelen: *wat moet je kennen en kunnen?*	Omschrijving lesstof: *wat ga je hiervoor doen?* (Moderne Wiskunde)	Omschrijving lesstof: *wat ga je hiervoor doen?* (Getal en Ruimte)	Toetswijze	Duur	Weging	Beoordeling	Herkansbaar
1	Portfolio	lj3-3	WI/K/2 Basisvaardigheden (moet op SE) WI/K/7 Informatieverwerking, statistiek (moet op SE) WI/K/8 GeIntegreerde wiskundige activiteiten (moet op SE)	Bestudeer hoofdstuk 3 uit leerwerkboek 3A. Je ontvangt een grote opdracht Statistiek waarin je de verschillende vormen van statistische weergaven gaat verwerken. Je kan… - een lijndiagram maken, - een staafdiagram maken, - rekenen met centrummaten, - een steelbladdiagram maken, - een turftabel maken, - een frequentietabel maken, - een beelddiagram maken, - een graaf lezen en maken.	Bestudeer hoofdstuk 7 uit boek 3B deel 2. Je ontvangt een grote opdracht Statistiek waarin je de verschillende vormen van statistische weergaven gaat verwerken. Je kan… - een lijndiagram maken, - een staafdiagram maken, - rekenen met centrummaten, - een steelbladdiagram maken, - een turftabel maken, - een frequentietabel maken, - een beelddiagram maken, - een graaf lezen en maken.	HO	300 min.	0	O/V/G	Nee
2	Verbanden	lj3-2	WI/K/4 Algebraïsche verbanden (mag op SE)	Bestudeer hoofdstuk 3 en 4 uit leerwerkboek A + werkbladen wortel en kwadraat - Sharepoint Je kan:- rekenen met een lineair verband, - een lineaire formule maken bij een tabel, grafiek en verhaal, - grafiek maken bij een lineair verband, - de kenmerken van een lineair verband noemen, - rekenen met formules met haakjes, - rekenen met formules met een wortel, - rekenen met formules met een kwadraat, - formules vergelijken om te zien of ze gelijk zijn, - grafieken aflezen, - het snijpunt/omslagpunt van grafieken aflezen, - de hoogtes van grafieken met elkaar vergelijken, - een stippengrafiek / puntengrafiek tekenen, - een trapjesgrafiek aflezen, - een periodieke grafiek aflezen, - de periode bij een periodieke grafiek bepalen, - het minimum en maximum bepalen bij een grafiek.	Bestudeer hoofdstuk 2 uit boek A en H7 uit boek B + werkbladen wortel en kwadraat - Sharepoint Je kan:- rekenen met een lineair verband, - een lineaire formule maken bij een tabel, grafiek en verhaal, - grafiek maken bij een lineair verband, - de kenmerken van een lineair verband noemen, - rekenen met formules met haakjes, - rekenen met formules met een wortel, - rekenen met formules met een kwadraat, - formules vergelijken om te zien of ze gelijk zijn, - grafieken aflezen, - het snijpunt/omslagpunt van grafieken aflezen, - de hoogtes van grafieken met elkaar vergelijken, - een stippengrafiek / puntengrafiek tekenen, - een trapjesgrafiek aflezen, - een periodieke grafiek aflezen, - de periode bij een periodieke grafiek bepalen, - het minimum en maximum bepalen bij een grafiek.	ST	80 min.	1	Cijfer	Ja
3	Meetkunde	lj4-1	WI/K/3 Leervaardigheden in het vak wiskunde (moet op SE) WI/K/6 Meetkunde (mag op SE)	Bestudeer hoofdstuk 6 en 8 uit leerwerkboek B. Je kan: - de soorten driehoeken benoemen, - de eigenschappen van de driehoeken gebruiken, - de soorten vierhoeken benoemen, - de eigenschappen van de vierhoeken gebruiken, - hoeken berekenen in een driehoek, - hoeken berekenen in een vierhoek, - rekenen met overstaande hoeken, - symmetrieassen tekenen of benoemen, - tekenen of inkleuren aan de hand van gegeven symmetrieassen, - kijklijnen tekenen, - kijkhoeken meten, - de aanzichten van een figuur benoemen, - de aanzichten van een figuur tekenen, - aanzichten van kubusbouwsels tekenen, - een koershoek meten en tekenen, - rekenen met schaal, - rekenen met een schaallijn, - een onbekende schaal berekenen, - tekenen op schaal. - Koers en koershoek toepassen	Bestudeer hoofdstuk 3 uit boek A en H6 uit boek B . Je kan: - de soorten driehoeken benoemen, - de eigenschappen van de driehoeken gebruiken, - de soorten vierhoeken benoemen, - de eigenschappen van de vierhoeken gebruiken, - hoeken berekenen in een driehoek, - hoeken berekenen in een vierhoek, - rekenen met overstaande hoeken, - symmetrieassen tekenen of benoemen, - tekenen of inkleuren aan de hand van gegeven symmetrieassen, - kijklijnen tekenen, - kijkhoeken meten, - de aanzichten van een figuur benoemen, - de aanzichten van een figuur tekenen, - aanzichten van kubusbouwsels tekenen, - een koershoek meten en tekenen, - rekenen met schaal, - rekenen met een schaallijn, - een onbekende schaal berekenen, - tekenen op schaal. - Koers en koershoek toepassen	ST	80 min.	1	Cijfer	Ja
4	Rekenen	lj4-3	WI/K/5 Rekenen, meten en schatten (mag op SE)	Bestudeer hoofdstuk 2 en 5 uit leerwerkboek A en B. Je kan: - de eenheden van lengte omrekenen, - de eenheden van oppervlakte omrekenen, - de eenheden van tijd omrekenen, - de eenheden van snelheid omrekenen, - de eenheden van gewicht omrekenen, - de eenheden van inhoud omrekenen, - grote getallen voluit schrijven in cijfers, - grote getallen in woorden schrijven, - vuistregels toepassen, - schattend rekenen, - rekenen met verhoudingstabellen, - procenten berekenen, - procenten maken.	Bestudeer hoofdstuk 1 uit boek A en H5 uit boek B. Je kan: - de eenheden van lengte omrekenen, - de eenheden van oppervlakte omrekenen, - de eenheden van tijd omrekenen, - de eenheden van snelheid omrekenen, - de eenheden van gewicht omrekenen, - de eenheden van inhoud omrekenen, - grote getallen voluit schrijven in cijfers, - grote getallen in woorden schrijven, - vuistregels toepassen, - schattend rekenen, - rekenen met verhoudingstabellen, - procenten berekenen, - procenten maken.	ST	80 min.	1	Cijfer	Ja

5	Omtrek, oppervlakte en inhoud	lj4-2	WI/K/6 Meetkunde (mag op SE)	Bestudeer hoofdstuk 7 uit leerwerkboek B. Je kan: - de eenheden van lengte omrekenen, - de omtrek van een vlak figuur berekenen, - de omtrek van een (deel van een) cirkel berekenen met een gegeven formule, - de eenheden van oppervlakte omrekenen, - de oppervlakte van een vierkant, rechthoek, driehoek, parallellogram berekenen, - de oppervlakte van een (deel van een) cirkel berekenen met een gegeven formule, - de oppervlakte van een samengesteld figuur berekenen, - de eenheden van inhoud omrekenen, - de inhoud van een kubus berekenen, - de inhoud van een balk berekenen, - de inhoud van een prisma berekenen met een gegeven formule, - de inhoud van een driehoekig prisma berekenen, - de inhoud van een cilinder berekenen met een gegeven formule, - de inhoud van een samengesteld figuur berekenen.	Bestudeer hoofdstuk 8 uit boek B. Je kan: - de eenheden van lengte omrekenen, - de omtrek van een vlak figuur berekenen, - de omtrek van een (deel van een) cirkel berekenen met een gegeven formule, - de eenheden van oppervlakte omrekenen, - de oppervlakte van een vierkant, rechthoek, driehoek, parallellogram berekenen, - de oppervlakte van een (deel van een) cirkel berekenen met een gegeven formule, - de oppervlakte van een samengesteld figuur berekenen, - de eenheden van inhoud omrekenen, - de inhoud van een kubus berekenen, - de inhoud van een balk berekenen, - de inhoud van een prisma berekenen met een gegeven formule, - de inhoud van een driehoekig prisma berekenen, - de inhoud van een cilinder berekenen met een gegeven formule, - de inhoud van een samengesteld figuur berekenen.	ST	80 min.	1	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. De volgende eindterm komt terug in het PTA LOB: **WI/K/1 Oriëntatie op leren en werken (moet op SE)** **De kandidaat kan:** **– zich oriënteren op het belang van wiskunde voor de eigen loopbaan en voor zijn functioneren in de maatschappij** **– een relatie leggen tussen wiskundige kennis en vaardigheden en de beroepspraktijk.** PTA-onderdeel 01 dient met een V(oldoende) of G(oed) afgesloten te worden. Tevens telt deze niet mee voor de berekening van het gemiddelde. De herkansingen van PTA-onderdelen 02, 03, 04 en 05 zijn een schriftelijke toets.									
eindcijfer	Berekening eindcijfer wiskunde: (02 + 03 + 04 + 05) : 4 = eindcijfer (afgerond op 1 decimaal)									
methode	Moderne wiskunde 13de editie / Getal en Ruimte 13de editie									

Vak	Biologie
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BL

Toetscode	Naam schoolexamen	Periode	Exmeneenheden: *wat moet je kennen en kunnen?*	Omschrijving lesstof: *Wat ga je hiervoor doen*	Toetswijze	Duur	Weging	Beoordeling	Herkansbaar
01	Cellen en stevigheid	lj3-2	BI/K/4 Cellen staan aan de basis (mag op SE) BI/K/8 Houding, beweging en conditie (moet op SE)	H1: Organen en cellen, basisstof 1,2,4,5,6 H4: Stevigheid en beweging, basisstof 1 t/m 6 De bouw van cellen van de vier rijken; ligging van organen en orgaanstelsels in het lichaam; bouw en werking van het skelet en de spieren; herkennen en voorkomen van blessures; uitvoeren van onderzoek.	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja
02	Voortplanting	lj3-4	BI/K/12 Van generatie op generatie (mag op SE)	H2: Voortplanting, basisstof 1,2,3,4,5,7	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja
03	Duurzaam leven	lj3-3	BI/K/7 Mensen beïnvloeden hun omgeving (moet op SE)	H6: Duurzaam leven Je werkt een milieuprobleem uit en presenteert dit	HO*	10 min.	0	O/V/G	Nee
04	Practicum	lj3-2	BI/K/2 Basisvaardigheden (moet op SE) BI/K/3 Leervaardigheden in het vak biologie (moet op SE)	Je gaat o.a.: een microscopisch preparaat maken een tekening maken volgens de tekenregels bij biologie een onderzoekje opstellen en uitvoeren een verslag schrijven van het onderzoek	PO	120 min.	1	Cijfer	Nee
05	Organismen en hun samenhang	lj4-1	BI/K/5 Schimmels en bacterien; nuttig en soms schadelijk (moet op SE) BI/K/6 Planten en dieren en hun samenhang; de eigen omgeving verkend (mag op SE)	H3: Ordening, basisstof 2, basistof 1 (tabel van de rijken) H5: Ecologie, basisstof 1,2,3,4,5 H7: Planten, basisstof 1 t/m 7 De rol van bacterien en schimmels in de natuur en ons dagelijks leven; bouw van planten; samenhang van planten, dieren, bacterien en schimmels; voedselketens, aanpassingen van planten en dieren aan hun omgeving.	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja
06	Opname, opslag en uitscheiding	lj4-3	BI/K/9 Het lichaam in stand houden; voeding en genotmiddelen, energie, transport en uitscheiding (mag op SE) BI/K/10 Bescherming (moet op SE)	H10: Voeding en vertering, basisstof 1 t/m 6 H11: Transport en afweer, basisstof 1 t/m 6 H12: Gaswisseling en uitscheiding, basisstof 1 t/m 7 Bouw, functie en werking van het verteringsstelsel, de bloedsomloop en het ademhalingsstelsel; de samenwerking tussen deze orgaanstelsels; verspreiding van (infectie)ziektes; werking van het afweerstelsel.	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja

opmerking:	Leerlingen worden conform het examenregelement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. De exameneenheid BI/K/1 Oriëntatie op leren en werken komt terug in het PTA LOB: De exameneenheden BI/K/2 Basisvaardigheden en BI/K/3 Leervaardigheden in het vak biologie, komen in elk PTA onderdeel terug. *PTA-onderdelen 03 dient met een V(oldoende) of G(oed) afgesloten te worden. Deze tellen niet mee voor de berekening van het gemiddelde.
methode:	Biologie voor jou, 7e editie MAX
eindcijfer	**(01 + 02 + 04 + 05 + 06) : 5 = eindcijfer (afgerond op 1 decimaal)**

Vak	NaSk 1
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamen	Periode	Exmeneenheden: *wat moet je kennen en kunnen?*	Omschrijving lesstof: *Wat ga je hiervoor doen*	Toetswijze	Duur	Weging	Beoordeling	Herkansbaar
01	Licht	Lj3-2	**NASK1/K/7 Licht en beeld** (Verplicht SE)	**Bestudeer:** *** NOVA: hoofdstuk 3 uit leerwerkboek 3A, blz. 132 t/m 205** *** Overal NaSk: hoofdstuk 1 Licht en Beeld.** - licht en schaduw - spiegels - lenzen - een reeel beeld tekenen - het oog - het kleurenspectrum **Je kan:** - rechtlijnige lichtstralen, verschillende soorten lichtbundels, schaduwvorming en kleurvorming toepassen; - verschillende soorten lenzen herkennen en de werking van de vlakke spiegel en de bolle lens toepassen; - beeldvorming bij het menselijk oog en oogafwijkingen toepassen.	ST	40 min.	1	Cijfer	Ja
02	Energie	Lj3-4	**NASK1/K/6 Verbranden en verwarmen** (Verplicht SE)	**Bestudeer:** ***NOVA: hoofdstuk 6 uit leerwerkboek 3B, blz.136 t/m 207** ***Overal NaSk: hoofdstuk 3 Verbranden en verwarmen + energiesoorten en energieomzetting** - Energie omzetting - Elektrische energie opwekken - Temperatuur - Temperatuur en moleculen - Warmtetransport - Isolatie **Je kan:** − het proces van verbranden beschrijven; − de verspreiding en isolatie van warmte verklaren en toepassen; − de manieren van opwekking van elektrische energie en de gevolgen ervan beschrijven.	ST	40 min.	1	Cijfer	Ja
03	Stoffen en materialen	Lj4-2	**NASK1/K/4 Stoffen en materialen (Verplicht CE)** **NASK1/K/10 Bouw van materie** (Verplicht SE)	**Bestudeer:** ***NOVA: hoofdstuk 2 uit leerwerkboek 3A, blz. 70 t/m 130 + hoofdstuk 7 uit leerwerkboek 4A, blz. 6 t/m 68** ***Overal NaSk: hoofdstuk 10 Schakelingen** - Stoffen herkennen - Dichtheid - Moleculen en atomen - Chemische reacties - Veiligheid + - Materiaaleigenschappen - dichtheid - Van grondstof tot product - Afval en milieu - materialen kiezen **Je kan:** − soorten materialen en hun stofeigenschappen herkennen en toepassen − gevaren van stoffen voor de mens en het milieu herkennen en vermijden door veilig te werken en verantwoord met afvalstoffen om te gaan − chemische processen herkennen. + − de bouw van stoffen en materialen beschrijven in termen van moleculen en atomen − het gedrag van atomen en moleculen in de verschillende fasen uitleggen.	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja

04	Elektriciteit	Lj4-1	**NASK1/K/5 Elektrische energie** (Mag op het SE)	**Bestudeer:** ***NOVA: hoofdstuk 8 uit leerwerkboek 4A, blz. 70 t/m 145 + hoofdstuk 11 uit leerwerkboek 4B, blz. 82 t/m 150** ***Overal NaSk: hoofdstuk 11 Materialen en Milieu** - Elektrische stroom - Spanning - Energieverbruik - Rendement en capaciteit - Elektrische apparaten - De huisinstallatie + - Weerstand - Weerstand, spanning en stroomsterkte - variabele weerstanden - schakelen met magneten - schakelen met halfgeleiders **Je kan:** − serieschakelingen en parallelschakelingen opbouwen en analyseren; − de wet van Ohm toe in eenvoudige berekeningen toepassen; − berekenen van het vermogen van apparaten + het totale vermogen in schakelingen + het energieverbruik; − spanning en stroom met voltmeter en amperemeter meten, meters correct plaatsen in de schakeling en meetwaarden interpreteren; − eenvoudige elektrische schakelingen ontwerpen , storingen analyseren en bijbehorende berekeningen uitvoeren; − beveiligingen beargumentern en toepassen en keuzes beargumenteren tussen apparaten en beveiligingsmaatregelen.	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja
05	Werktuigen, Kracht en beweging	Lj4-3	**NASK1/K/9 Kracht en veiligheid** (Mag op het SE)	**Bestudeer:** ***NOVA: hoofdstuk 10 uit leerwerkboek 4B, blz. 6 t/m 80 + hoofdstuk 12 uit leerwerkboek 4B, blz. 152 t/m 224** ***Overal NaSk: hoofdstuk 12 Verkeer en Veiligheid** - krachten - krachten meten - hefbomen - katrollen en takels - druk + - krachten op voertuigen - snelheid - soorten beweging - stopafstand - veiligheid in het verker **Je kan:** − de werking van verschillende soorten krachten; − de druk van een voorwerp op de ondergrond beschrijven; − in evenwichtsituaties kwalitatief de hefboomwet toepassen; − bij een bewegend voorwerp diagrammen interpreteren; − krachten samenstellen; − de gemiddelde snelheid berekenen; − veiligheidsmaatregelen in het verkeer uitleggen en toepassen.	ST	60 min.	1	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenregelement minimaal 5 dagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. Voor herkansingen is de afnamevorm een ST. In alle 'ST' toetsen die je voor NaSk maakt zitten de volgende onderdelen verwerkt: Basisvaardigheid (K2): Je kan je oriënteren op het belang van natuurkunde en natuurkundige technieken in de eigen beroepsopleiding, in de eigen toekomst en in de maatschappij. Leervaardigheid (K3): Je kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken,experimenteren en informatie verwerven en verwerken. Orientatie op leren en werken (K1) komt in de lessen LOB aan de orde en wordt bij dat vak getoetst en beoordeeld.								
eindcijfer	**(01+02+03+04+05) : 5 = eindcijfer**								
methode	NOVA MAX Nask 1 en Overal NaSk								

Vak	Maatschappijleer
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamen	Periode	Exameneenheden: *wat moet je kennen en kunnen?*	Omschrijving lesstof: *Wat ga je hiervoor doen*	Toetswijze	Duur	Weging	Beoordeling	Herkansbaar
01	Media en socialisatie	Lj4-2	ML1/K/4 Cultuur en socialisatie (moet op SE) ML1/K/5 Sociale verschillen (moet op SE)	Je leert: - Wat een samenleving is. - Diverse kernbegrippen maatschappijleer. - Wat communicatie inhoudt. - Wat media zijn en wat voor media er bestaan. - Wat nieuws is. - Wat de invloed is van media voor jou en de samenleving. - Bovenstaande punten ook beschrijven en verklaren. Hoofdstuk 1 paragraaf 1.2 Hoofdstuk 2 paragraaf 2.1 t/m 2.5 Hoofdstuk 3 paragraaf 3.1 t/m 3.4	ST	40 min.	1	Cijfer	Ja
02	Politieke macht	Lj4-1	ML1/K/6: Macht en Zeggenschap (moet op se)	Je leert: •Wat politiek is en algemeen belang betekenen. •Hoe in Nederland de parlementaire democratie werkt en wat de taken zijn. •Welke verschillende politieke partijen er in Nederland zijn. •Je kunt het verschil uitleggen tussen regering en kabinet. •Je kunt uitleggen hoe je als burgers invloed kunt uitoefenen. •Je kunt de verschillende rollen in de gemeente beschrijven. •Van welke internationale organisaties Nederland lid is. •Bovenstaande punten ook beschrijven en verklaren. Hoofdstuk 4 paragraaf 4.1 t/m 4.6 Hoofdstuk 6 paragraaf 6.4 en 6.5	ST	40 min.	1	Cijfer	Ja
03	Rechtsstaat	Lj4-1	ML1/K/6: Macht en Zeggenschap (moet op se)	Je leert: •Wat een rechtsstaat is. •Je kunt het verschil uitleggen tussen een autoritaire staat en een dictatuur. •Je kunt uitleggen wat een grondwet is en hier voorbeelden bij geven . •Je kunt uitleggen wat mensenrechten zijn. •Je kunt de machten benoemen en uitleggen waarom in Nederland de machten gescheiden zijn. •Je kunt criminaliteit definiëren. •Verschillen overtreding en misdrijf uitleggen en hier voorbeelden bij geven. •De rol en rechten van de politie en Officier van Justitie beschrijven. •Het proces van een rechtszaak beschrijven. •Bovenstaande punten ook beschrijven en verklaren. Hoofdstuk 5 paragraaf 1 t/m 6	ST	40 min.	1	Cijfer	Ja

04	Pluriforme samenleving	Lj4-3	ML1/K/4 Cultuur en socialisatie (moet op SE) ML1/K/5 Sociale verschillen (moet op SE)	Je leert: • Je kunt uitleggen wat een pluriforme samenleving is. • Je kunt voorbeelden van polarisatie geven en herkennen. • Je kunt uitleggen wat vooroordelen, stereotype, discriminatie en racisme betekenen. • Je kunt uitleggen wat integratie betekent en hier voor- en nadelen bij noemen. • Je kunt uitleggen wat emancipatie en lhbtiq-beweging betekent. • Je kunt uitleggen wat een inclusieve samenleving is en uitleggen waar respect en tolerantie belangrijke waarden zijn. •Leerlingen kunnen de sociale ongelijkheid uitleggen en beschrijven hoe zij kunnen stijgen en dalen op de maatschappelijke ladder. De leerling kan: • beschrijven hoe een mens zich ontwikkelt tot lid van de samenleving • uitleggen dat mensen bij een subcultuur (willen) horen en dat elke subcultuur invloed heeft op het gedrag • de rol van onderwijs beschrijven in de ontwikkeling van een mens als lid van de samenleving. Hoofdstuk 7 Paragraaf 7.1 t/m 7.5 Hoofdstuk 6 Paragraaf 6.1 t/m 6.3	ST	40 min.	1	Cijfer	Ja
05	Onderzoek	Lj4-3	ML1/K/2: Informtie verwerven en verwerken (moet op se)	Je leert: - basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerken en informatie verwerven en verwerken.	PO	minimale studielast 150 minuten.	1	Cijfer	Nee
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen vantevoren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een toets. ML/1/K1 (oriëntatie op leren en werken) wordt afgetoetst middels LOB. ML/1/K3 (leervaardigheden in het vak maatschappijleer) komt terug in elk PTA.								
eindcijfer	**eindcijfer SE: (01+02+03+04+05) : 5**								
methode	Thema's Maatschappijleer druk 6								

Vak	Lichamelijke opvoeding 1
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamen	Periode	Exameneenheden: *wat moet je kennen en kunnen?*	Omschrijving lesstof: *Wat ga je hiervoor doen*	Toetswijze	Duur	Weging	Beoordeling	Herkansbaar
01	Spel - Doelspel 3	lj3-1 t/m 4	LO1/K/4: Spel LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden	Je gaat alleen en in samenwerking: - een slag- en loopspel, - drie doelspelen, - twee terugslagspelen, - één tik- en afgooispel uitvoeren. Daarbij houd je aan de afgesproken regels, heb je oog voor veiligheid en voer je regelende taken uit. Hierbij volgt er voor het onderdeel doelspel 3 een beoordeling O/V/G, zodra je aan alle hierboven beschreven onderdelen hebt deelgenomen.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
02	Turnen	lj3-1 t/m 4	LO1/K/5: Turnen LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden	Je gaat een turnactiviteiten uitvoeren en daarbij ga je adequaat om met risico's en help je mee bij regelende taken, waaronder hulpverlenen.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
03	Bewegen op muziek	lj3-1 t/m 4	LO1/K/6: Bewegen op muziek LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden	Je gaat alleen of samen met anderen een vorm van bewegen op muziek uitvoeren en daarbij ga je regelende taken uitvoeren, waaronder een eenvoudige variatie ontwerpen en uitvoeren.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
04	Atletiek - hardlopen	lj3-1 t/m 4	LO1/K/7: Atletiek LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden	Je gaat alleen en in samenwerking met anderen een vorm van: - hardlopen, - verspringen, - hoogspringen, - werpen uitvoeren. Daarbij ga je basiskenmerken van training aangeven, conditieaspecten meten, oog hebben voor veiligheid en regelende taken uitvoeren. Hierbij volgt er voor het onderdeel hardlopen een beoordeling O/V/G, zodra je aan alle hierboven beschreven onderdelen hebt deelgenomen.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
05	Zelfverdediging	lj3-1 t/m 4	LO1/K/8: Zelfverdediging LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden	Je gaat alleen en in samenwerking met anderen een vorm van zelfverdediging uitvoeren en daarbij ga je veiligheidsregels en (etiquette) regels bij zelfverdediging in acht nemen en regelende taken uitvoeren.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
06	Actuele bewegings-activiteiten	lj4-1 t/m 3	LO1/K/9: Actuele bewegingsactiviteiten LO1/K/2: Basisvaardigheden LO1/K/3: Leervaardigheden	Je gaat alleen en in samenwerking met anderen nieuwe, actuele bewegingsactiviteiten uitvoeren die je kunt kiezen uit een aanbod dat bij voorkeur niet behoort tot één van de hierboven genoemde activiteitengebieden.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
opmerking	1. Leerlingen worden conform het examenregelement bij aanvang van het schooljaar op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een exameneenheid. 2. LO/K/1: Orienteren op leren en werken. Deze exameneenheid wordt tijdens de lessen LOB behandeld en afgetoetst.								
eindcijfer	**Bepaling eindcijfer SE: 01 t/m 06 moeten voldoende of goed zijn afgesloten.** **Eindresultaat voldoende (V) = alles voldoende en maximaal 2 x G** **Eindresultaat goed (G) = alles voldoende en minimaal 3 x G**								
methode	Studiewijzer LO (vestigingsspecifiek) te vinden via Somtoday. In dit document wordt aangegeven voor welke activiteit er is gekozen en op welke manier er wordt beoordeeld.								

Vak	Kunstvakken inclusief CKV
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamen	Periode	Exameneenheden: wat moet je kennen en kunnen?	Omschrijving lesstof: *Wat ga je hiervoor doen*	Toetswijze	Duur	Weging	Beoordeling	Herkansbaar
01	Culturele opdracht 1	lj3-1 t/m 4	KV/K/2: Basisvaardigheden KV/K3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De leerling kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken. De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door deel te nemen aan een culturele activiteit. Tijdens de CKV-lessen ga je aan de slag met een culturele opdracht.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
02	Culturele opdracht 2	lj3-1 t/m 4	KV/K/2: Basisvaardigheden KV/K3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De leerling kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken. De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door deel te nemen aan een culturele activiteit. Tijdens de CKV-lessen ga je aan de slag met een culturele opdracht.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
03	Culturele opdracht 3	lj3-1 t/m 4	KV/K/2: Basisvaardigheden KV/K3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De leerling kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken. De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door deel te nemen aan een culturele activiteit. Tijdens de CKV-lessen ga je aan de slag met een culturele opdracht.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
04	Culturele opdracht 4	lj3-1 t/m 4	KV/K/2: Basisvaardigheden KV/K3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De leerling kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken. De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door deel te nemen aan een culturele activiteit. Tijdens de CKV-lessen ga je aan de slag met een culturele opdracht.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
05	Culturele activiteit 1	lj3-1 t/m 4	KV/K/2: Basisvaardigheden KV/K3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De leerling kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken. De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door deel te nemen aan een culturele activiteit. Je gaat deelnemen aan een culturele activiteit en maakt hier een verwerking van.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
06	Culturele activiteit 2	lj3-1 t/m 4	KV/K/2: Basisvaardigheden KV/K3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De leerling kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken. De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door deel te nemen aan een culturele activiteit. Je gaat deelnemen aan een culturele activiteit en maakt hier een verwerking van.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee

07	Culturele activiteit 3	lj3-1 t/m 4	KV/K/2: Basisvaardigheden KV/K3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De leerling kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken. De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door deel te nemen aan een culturele activiteit. Je gaat deelnemen aan een culturele activiteit en maakt hier een verwerking van.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
08	Culturele activiteit 4	lj3-1 t/m 4	KV/K/2: Basisvaardigheden KV/K3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De leerling kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken. De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door deel te nemen aan een culturele activiteit. Je gaat deelnemen aan een culturele activiteit en maakt hier een verwerking van.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
09	Presentatie	lj3-1 t/m 4	KV/K/2: Basisvaardigheden KV/K3: Culturele en kunstzinnige vorming en verdieping	De leerling kan basisvaardigheden toepassen die betrekking hebben op communiceren, samenwerking en informatie verwerven en verwerken. De leerling kan zich een beeld vormen van het culturele en kunstzinnige veld door deel te nemen aan een culturele activiteit. Je gaat deelnemen aan een culturele activiteit en maakt hier een verwerking van.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
10	Reflectie	lj3-1 t/m 4	KV/K4: Reflectie en kunstdossier	De leerling kan de culturele en kunstzinnige ontwikkeling inzichtelijk maken in een kunstdossier, waarvan de vorm door de school en de leerling tezamen bepaald wordt. De leerling kan daarmee verslag doen van alle activiteiten die zijn ondernomen en hierop reflecteren. Ter afsluiting zal je een reflecterend gesprek met de klas hebben.	HO	n.v.t.	0	O/V/G	Nee
opmerking	Deelname aan culturele activiteiten/programmaonderdelen is verplicht. Bij afwezigheid bij een culturele activiteit, is de leerling zelf verantwoordelijk voor het alsnog doen van deze activiteit in overleg met de lesgevende docent. Het programma kan ook in een projectweek worden aangeboden. Er zijn minimaal 3 verschillende uitwerkingen van een verwerkingsopdracht. Verwerkingsopdracht afhankelijk van faciliteiten. De duur van de opdracht verschilt per vestiging en per kunstdiscipline. Er wordt voorafgaand aan de start gemeld hoe lang de leerling over de opdracht mag doen. Elke vestiging bepaalt de culturele activiteiten a.d.h.v. programma's theater, film, muziek, bioscoop, etcetera De inrichting van het de lessentabel en het programma verschilt per vestiging. Periode, lesuren en/of projectweken kunnen per vestiging van elkaar afwijken. KV- K1: orienteren op leren en werken wordt behandeld en beoordeeld bij het PTA LOB.								
eindcijfer	Bepaling eindcijfer SE: 01 t/m 10 moeten voldoende, goed of excellent zijn afgesloten. Eindcijfer Voldoende = alles voldoende, Eindcijfer Goed = alles voldoende en minimaal 6x G, *Eindcijfer Excellent = minimaal alles goed en minimaal 5x E. Excellent wordt door de docent bijgehouden, dit kan niet in SomToday worden geregistreerd. De leerling krijgt een schoolgetuigschrift mee bij de eindbeoordeling Excellent.								
methode	n.v.t.								

Vak	LOB
Leerjaar	3 en 4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamentoets	Periode	Exameneenheden	Omschrijving lesstof: *Wat ga je hiervoor doen*	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
01	loopbaandossier presenteren	lj3	C1 De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties': 1. kwaliteitenreflectie (wat kan ik het best en hoe weet ik dat?) 2. motievenreflectie (waar ga en sta ik voor en waarom dan?) 3. werkexploratie (waar ben ik het meest op mijn plek en waarom daar?) 4. loopbaansturing (hoe bereik ik mijn doel en waarom zo?) 5. netwerken (wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen?) C2 De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'. In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten: a. De beoogde doelen b. De resultaten c. De evaluatie en conclusie d. Welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies	De leerling heeft een dossier opgebouwd die hulp biedt bij sturing van zijn of haar loopbaan, de keuzes voor vervolgopleiding en toekomstig beroep. Deze kan op verschillende manier gepresenteerd worden. De loopbaandossiers voldoen minimaal aan de volgende criteria: **Persoonlijke introductie:** Leerling geeft een introductie over, wie hij/zij/hen is. **Uitleg ontdekkingen:** Leerling legt uit waarom de activiteiten/ ontdekkingen goed bij zichzelf past. **Link tussen toekomstbeelden en eigenschappen leerling:** De leerling legt een duidelijke link tussen gekozen toekomstbeelden en haar/zijn motieven en kwaliteiten.	HO	n.v.t.	J/N	Nee
02	stage lj 3	lj3	C1 De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties': 3. Waar ben ik het meest op mijn gemak en waarom dan? (werkexploratie) C2 De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'. In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten: a. De beoogde doelen b. De resultaten c. De evaluatie en conclusie d. Welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies	De leerling maakt stage voorbereidingsopdrachten. Op grond hiervan en van zijn interesse en kwaliteiten maakt de leerling een keuze voor een stagebedrijf. De leerling dient contact op te nemen met een stagebedrijf en afspraken over de stage te maken. Hierbij tekenen zij een stagecontract. De leerling gaat stage lopen bij het bedrijf. De leerling maak de stageopdrachten die door de school opgegeven worden. De stage wordt beoordeeld door de stagebegeleider op het bedrijf en door een docent van de school. De stage ervaring wordt in het LOB dossier opgenomen. Het onderdeel stage voldoet minimaal aan de volgende criteria: De leerling maakt voorbereidingsopdrachten. De leerling loopt stage op een voor hen geschikte plek. De leerling evalueerd zijn stage.	HO	n.v.t.	J/N	Nee
			C1 De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties':	De leerling heeft een dossier opgebouwd die hulp biedt bij sturing van zijn of haar loopbaan, de keuzes voor vervolgopleiding en toekomstig beroep. Deze kan op verschillende manier gepresenteerd worden. De loopbaandossiers voldoen minimaal aan de volgende criteria: **Persoonlijke introductie:** Leerling geeft een introductie over, wie hij/zij/hen is. **Uitleg ontdekkingen:**				

03	loopbaandossier presenteren	lj4	1. kwaliteitenreflectie (wat kan ik het best en hoe weet ik dat?) 2. motievenreflectie (waar ga en sta ik voor en waarom dan?) 3. werkexploratie (waar ben ik het meest op mijn plek en waarom daar?) 4. loopbaansturing (hoe bereik ik mijn doel en waarom zo?) 5. netwerken (wie kan mij helpen mijn doel te bereiken en waarom die mensen?) C2 De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'. In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten: a. De beoogde doelen b. De resultaten c. De evaluatie en conclusie d. Welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies	Leerling legt uit waarom de activiteiten/ ontdekkingen goed bij zichzelf past. **Link tussen toekomstbeelden en eigenschappen leerling:** De leerling legt een duidelijke link tussen gekozen toekomstbeelden en haar/zijn motieven en kwaliteiten.	HO	n.v.t.	J/N	Nee
04	stage lj 4	lj4	C1 De kandidaat is in staat zijn eigen loopbaanontwikkeling vorm te geven. Hij doet dat met een oriëntatie op een toekomstige opleiding en (loop)baan door middel van reflectie op het eigen handelen en reflectie op ervaringen. De kandidaat heeft de vaardigheid de eigen loopbaan vorm te geven door op systematische wijze om te gaan met 'loopbaancompetenties': 3. Waar ben ik het meest op mijn gemak en waarom dan? (werkexploratie) C2 De kandidaat maakt zijn eigen loopbaanontwikkeling inzichtelijk voor zichzelf en voor anderen door middel van een 'loopbaandossier'. In een loopbaandossier is opgenomen welke activiteiten zijn uitgevoerd die hebben bijgedragen tot het ontwikkelen van de 'loopbaancompetenties'. In het loopbaandossier wordt beschreven bij een aantal uitgevoerde activiteiten: a. De beoogde doelen b. De resultaten c. De evaluatie en conclusie d. Welke vervolgactiviteiten gepland zijn op basis van de opgedane ervaringen en de daarbij horende conclusies	De leerling maakt stage voorbereidingsopdrachten. Op grond hiervan en van zijn interesse en kwaliteiten maakt de leerling een keuze voor een stagebedrijf. De leerling dient contact op te nemen met een stagebedrijf en afspraken over de stage te maken. Hierbij tekenen zij een stagecontract. De leerling gaat stage lopen bij het bedrijf. De leerling maak de stageopdrachten die door de school opgegeven worden. De stage wordt beoordeeld door de stagebegeleider op het bedrijf en door een docent van de school. De stage ervaring wordt in het LOB dossier opgenomen. Het onderdeel stage voldoet minimaal aan de volgende criteria: De leerling maakt voorbereidingsopdrachten. De leerling loopt stage op een voor hen geschikte plek. De leerling evalueerd zijn stage.	HO	n.v.t.	J/N	Nee
opmerking	* Wanneer vestigingen afwijken van de volgorde van het PTA, dienen zij dat bij aanvang van het schooljaar aan ouders en leerlingen kenbaar te maken. ** Het onderdeel stage is niet herkansbaar. Wanneer de leerling stage-uren heeft gemist, dan krijgt hij/zij tussen de stageperiode en het beoordelingsmoment de kans om gemiste uren in te halen. Als de leerling na het beoordelingsmoment te weinig stage-uren heeft gemaakt en/of de beoordeling is onvoldoende, dan zal de stagecoordinator in overleg met de leerling een maatwerk oplossing zoeken. *** Alle vestigingen maken gebruik van een eigen lob programma. Deze programma's zijn verschillend in opdrachten omdat er ingespeeld wordt op de kansen in de omgeving van de school. Alle programma's volgen de onderdelen van het PTA en de onderliggende competenties zoals deze beschreven zijn. ****** Alle onderdelen dienen met een 'J' afgerond te worden.**							

Vak	GRN-KV01 Het groene machinepark
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamentoets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-KV01	KV01 Het groene machinepark	lj4	1.1 brandstofmotoren herkennen, benoemen en onderhouden. 1.2 getrokken en aangedreven land- en tuinbouwmachines herkennen, benoemen en onderhouden. 1.3 elektrische circuits voor verlichting op landbouwvoertuigen tekenen, realiseren en repareren. 1.4 overbrengingen voor aangedreven land- en tuinbouwmachines herkennen, benoemen en toepassen.	GR/1.1 Je kan: - brandstofmotoren herkennen, benoemen op basis van toegepaste energiebron - dagelijks en periodiek onderhoud verrichten aan brandstofmotoren. - de werking van brandstofmotoren verklaren. GR/ 1.2 - getrokken en aangedreven land- en tuinbouwmachines herkennen en benoemen. - op basis van de te verrichten taken de juiste land- en tuinbouwmachines gebruiken. - dageijks en periodiek onderhoud verrichten aan getrokken en aangedreven land- en tuinbouwmachines. - veiligheidsaanduidingen op land- en tuinbouwmachines herkennen, verklaren en er naar handelen. GR/1.3 - algemene symbolen voor elektische circuits herkennen, benoemen en toepassen in de 2D-tekening. - het belang van kleuraanduiding voor elektische bedrading herkennen, benoemen en toepassen. - aan de hand van een tekening een elektisch circuit realiseren. - een storing aan een elektisch circuit opzoeken en verhelpen met behulp van een digitale spanningsmeter. GR/1.4 - mechanische overbrengingen herkennen, benoemen en toepassen. - toepassingen van hydrauliek herkennen, verklaren en hanteren. - toepassingen van pneumatiek herkennen, verklaren en hanteren	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 7 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.							
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of het lesboek Het groene machinepark van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum)							

Vak	GRN-KV02 Tuinontwerp en -aanleg
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamentoets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-KV01	KV02 Tuinontwerp en -aanleg	lj4	2.1 oriëntatie op ontwerpen en aanleggen van tuinen. 2.2 tuinen ontwerpen en aanleggen. 2.3 werkzaamheden opleveren	GR/2.1 Je kan: - diverse tuinstijlen herkennen en benoemen - tuintrends herkennen -plantrubrieken en aanlegmaterialen toepassen in een ontwerp GR/2.2 - een werktekening lezen - gereedschappen en materialen voor de aanleg gebruiken en onderhouden - de meest voorkomende grondsoorten herkennen en bewerken - aan de hand van een tekening (een deel van) het ontwerp aanleggen - de werkzaamheden op een milieubewuste wijze uitvoeren GR/2.3 - het resultaat van zijn werkzaamheden opleveren - de werkzaamheden en werkwijze evalueren met de opdrachtgever - herstelwerkzaamheden uitvoeren in kader van de gegeven opdracht	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja

opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of het lesboek Tuinontwerp en -aanleg van De Groene Wereld (voorheen het Ontwikkelcentrum)

Vak	GRN-KV03 Werk in tuin en landschap
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamentoets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-KV03	KV03 Werk in tuin en landschap	lj4	3.1 een onderhoudsplan voor een tuin of deel van een landschap opstellen. 3.2 plaatsen van en technisch onderhoud uitvoeren aan recreatieve voorzieningen 3.3 plantrubrieken herkennen en benoemen 3.4 seizoensgebonden onderhoud verrichten in tuin of landschap.	GR/3.1 Je kan: - op correcte wijze met klanten omgaan. GR/3.2 - recreatieve voorzieningen plaatsen. - technisch onderhoud en herstelwerkzaamheden uitvoeren. GR/3.3 - gangbare planten herkennen en benoemen met de Nederlandse naam. GR/3.4 - gangbare tuinmachines gebruiksklaar maken voor onderhoud aan tuin of landschap. - gereedschappen en gangbare tuinmachines gebruiken en onderhouden. - advies geven over seizoensgebonden onderhoud in tuin of landschap. - op basis van instructies voorbereidende werkzaamheden verrichten bij het aanleggen van een gazon. - afval verwijderen en scheiden.	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.							
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Werk in tuin en landschap van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	GRN-KV04 Bloemwerk
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamentoets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-KV04	KV04 Bloemwerk	lj4	4.1 Bloemwerk maken: 4.2 winkelproducten inpakken. 4.3 symboliek gebruiken in een bloemarrangement 4.4 in opdracht een bloemstuk maken	GR/4.1 Je kan: - levend materiaal verzorgen bij binnenkomst. - een handgebonden boeket korenschoof maken. - een draadgebonden bloemwerk maken. - de meest voorkomende snijbloemen herkennnen en benoemen. GR/4.2 - verschillende winkelproducten op diverse wijzen. inpakken en het juiste verpakkingsmateriaal kiezen. - op basis van instructies een kaartje schrijven en toevoegen. GR/4.3 - een bloemarrangement maken en symboliek gebruiken. GR/4.4 - een klantgesprek voeren over een opdrachte voor een bloemstuk. - prijsberekeningen maken. - aan de hand van de opdracht een bloemstuk maken. - het resultaat aan de klant tonen. - controleren of de opdracht naar wens is uitgevoerd. - het bloemstuk inpakken. - de werkplek schoonmaken.	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.							
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Bloemwerk van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	GRN-KV05 Groene vormgeving en styling
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamentoets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-KV05	KV05 Groene vormgeving en styling	lj4	5.1 vormgeven. 5.2 technieken gebruiken en combineren bij de vormgeving van een plantaardig product. 5.3 een plantaardig product vormgeven en de vormgevingsprincipes toepassen. 5.4 een plantaardig product vormgeven vanuit een kunsthistorisch perspectief. 5.5 een stijlkamer ontwerpen en sfeer geven aan een interieur.	GR/ 5.1 Je kan: - principes van kleurenleer gebruiken. - symbolische betekenis van kleur benoemen. - kleur in verband brengen met de seizoenen. - onderscheid aangeven tussen geometrische vormen en organsiche vormen. - beeldbeeldbegrippen toepassen. - onderscheid aangeven tussen structuur en textuur. GR/5.2 - een ondergrond maken. - een eigen ondergrond ontwerpen en uitvoeren. - decoratietechnieken gebruiken. - een blad- en conifeerbekleding maken. GR/5.3 - een plantaardige en natuurlijke vorm schetsen. - een bloemwerk en plantaaridig arrangement schetsen. - een plantaardig product vormgeven en de vormgevingsprincipes toepassen. - een plantaardig product presenteren en de gemaakte keuzes toelichten. GR/5.4 - zich oriënteren op vorm en functie van bloemen en bloemwerk door de eeuwen heen. - een plantaardig product vormgeven vanuit kunsthistorisch perspectief. - een plantaardig product presenteren en de gemaakte keuzes toelichten. GR/5.5 - verschillende doelgroepen beschrijven en een relatie leggen tussen doelgroep en stijl. - in een presentatietechniek verschillende stijlen verbeelden. - zich (vanuit kunsthistorisch perspectief) oriënteren op verschillende inrichtingsstijlen. - aan de hand van een programma van eisen een stijlkamer ontwerpen en sfeer geven aan een interieur - het product presenteren en de gemaakte keuze toelichten	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.							
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Groene vormgeving en styling van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	GRN-KV07 Groei en oogst
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamentoets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-KV07	KV07 Groei en Oogst	lj4	7.1 teelt optimaliseren. 7.2 gewassen oogsten. 7.3 producten verwerken, bewaren en de kwaliteit beoordelen.	GR/ 7.1 Je kan: - groeivoorwaarden creëren. - bemesting toepassen, gebruik makend van de meest gangbare begrippen. - ziekten, plagen en onkruid herkennen en benoemen en daarbij materialen en eenvoudige apparatuur inzetten. - de meest relevante machines herkennen bij de verzorging van een teelt. GR/7.2 - aan de hand van rijpheidskenmerken het oogsttijdstip bepalen. - gangbare oogstwerktuigen herkennen en de functie daarvan benoemen - de oogst organiseren. GR/7.3 - de verwerking van geoogste producten organiseren. - geoogste producten beoordelen aan de hand van de geldende kwaliteitseisen. - geoogste producten (tijdelijk) bewaren. - de geoogste producten verpakken. - de bewaarde producten markt- en transport klaar maken.	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.							
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Groei en oogst van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	GRN-KV08 Het houden van dieren
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamentoets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-KV08	KV08 Het houden van dieren	lj4	8.1 diersoorten en rassen herkennen en benoemen. 8.2 huisvesting van dieren met betrekking tot dierenwelzijn beoordelen. 8.3 dagelijkse en periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren.	GR/8.1 Je kan: - gangbare rassen herkennen en benoemen. - de belangrijkste raseigenschappen herkennen en beschrijven. - een signalement opstellen van een ras. - een relatie leggen tussen de uiterlijke kenmerken van het dier, de raseigenschappen en zijn natuurlijke leefomgeving. - exterieuronderdelen van het dier herkennen en beschrijven. - anderen adviseren en informeren over rassen en raseigenschappen . GR/8.2 - voor verschillende dieren de huisvestingsvorm herkennen en beschrijven. - voor- en nadelen noemen van verschillende huisvestingsmaterialen in realtie tot het te huisvesten diersoort. - controleren of een hok, een stal en een kooi voldoet aan de huisvestingseisen voor het betreffende diersoort. - een hok, een stal en een kooi volgens de huisvestingseisen inrichten. - de klimaateisen in een hok, een stal en een kooi controleren en aanpassen. - een ethogram maken en beoordelen. - advies geven bij de huisvestiging van dieren. GR/8.3 - dagelijkse verzorgingswerkzaamheden uitvoeren. - periodieke verzorgingswerkzaamheden uitvoeren. - een voeradvies geven en informatie verstrekken over de gezondheid en de dagelijkse en periodieke verzorging van het dier.	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.							
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Het houden van dieren van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	GRN-KV09 Gezonde dieren
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamentoets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-KV09	KV09 Gezonde dieren	lj4	9.1 De basis van de voedingsbehoefte van dieren en de samenstelling van het voer een voeradvies opstellen. 9.2 gezondheidscontrole uitvoeren en hygiënisch werken. 9.3 het dier in verschillende levensfasen en productiecycli verzorgen. 9.4 omgaan met dieren en hun gebruiksdoel(en) herkennen.	GR/9.1 Ja kan: - diverse voersoorten herkennen en benoemen. - voeretiketten lezen en interpreteren. - rantsoenberekeningen maken gelet op de productiefase en de conditie van het dier. - voorraadberekeningen uitvoeren. - voer en watervoorzieningen herkennen en voor- en nadelen benoemen. - reparaties aan voer- en watervoorzieningen uitvoeren. - voer en water aan dieren verstrekken. GR/9.2 Je kan: - gezondheidskenmerken van dieren herkennen en benoemen. - aan de hand van gezondheidskenmerken de gezondheid van het dier controleren. - de conditiescore van het dier bepalen. - preventieve gezondheidsmaatregelen uitvoeren . - hygiënemaatregelen toepassen. - hygiënische maatregelen bij geboorte benoemen en toepassen. GR/9.3 - de levenscycli en productiecycli van het dier herkennen en benoemen. - de specifieke behoefte van het dier tijdens de verschillende levensfasen en productiecycli beschrijven. - de omgeving controleren en beoordelen en volgens de norm inrichten, rekening houdend met de levensfase en de productiecycli van het dier. - verschillende fase van de voortplantingscyclus benoemen en herkennen. GR/9.4 - dieren op de juiste manier benaderen, vangen, fixeren en hanteren. - uiterlijke kenmerken van het dier in relatie tot gebruiksdoel(en) herkennen en benoemen. - exterieuronderdelen van het dier in rlaltie tot gebruiksdoel(en) beoordelen. - assisterende werkzaamheden verrichten bij het omgaan met dieren.	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.							
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Gezonde dieren van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	GRN-KV11 voeding hoe maak je het
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamentoets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-KV11	KV11 Voeding: hoe maak je het?	lj4	11.1 ontwikkelingen in de levensmiddelenbranche en de voedingsmiddelenindustrie beschrijven en hier op eenvoudige wijze op inspelen. 11.2 grondstoffen verwerken en bereiden tot een kwalitatief goed halffabricaat of eindproduct. 11.3 een voedingsadvies geven. 11.4 de kwaliteit en voedselveiligheid van voedingsmiddelen beoordelen en bewaken	GR/11.1 Je kan: - schaarste, overproductie en verspilling van voedisel in de (groene) (wereld)markt benoemen. - voorbeelden van nieuwe aandachtsgebieden in de levensmiddelenbranche en de voedingsmiddelenindrustirie benoemen - voorbeelden van nieuwe technologieën in de voedingsmiddelenindustrie benoemen. - verschillende voedingstrends herkennen, denk aan vegetarisch, kant en klaar, biologisch eiwitrijk, koolhydraatarm. GR/11.2 - gebruikelijk materiaal en strandaardapperatuur bedienen en onderhouden. - werken volgens procedures, receptuur en voorschriften. - aan de hand van onderzoek een 'nieuw' product ontwikkelen en bereiden wat past binnen een bepaalde voedingstrend. - product en procesvariabelen toepassen (denk hier bijvoorbeeld aan bereidingstijd, temperatuur, veranderde samenstelling). - het geproduceerde product adequaat opslaan en bewaren denkend aan de juiste opslag condities voor (geconserveerde) opslag. - de houdbaarheid van grond- en hulpstoffen en gereed product bewaken. GR/11.3 - informatie van een etiket aflezen. - aan de hand van een etiket bepalen of voeding geschikt en verantwoord is voor een bepaalde doelgroep. -een voedingsadvies geven aan een individu of een bepaalde doelgroep. GR/11.4 - de kwaliteit van voedingsmiddelen en non-alcoholische dranken bepalen en beoordelen (organoleptisch onderzoek). -mogelijke gevolgen van dier- en plantziekten op voedselveiligheid benoemen. -aspecten uit warenwetgeving en HACCP benoemen en uitleggen. - werken volgens de richtlijnen van de warenwetgeving en HACCP tijdens de productie van voedingsmiddelen. - HACCP-lijsten invullen.	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.							
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Voeding: hoe maak je het? van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	GRN-KV12 Groene Zorg
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamentoets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-KV12	KV12 Groene Zorg	lj4	12.1 oriëntatie op zorgboerderijen. 12.2 in een zorgboerderij planten en dieren verzorgen, hygiënisch werken en een individu en groep instrueren, motiveren en helpen. 12.3 toezien op welzijn van dieren.	GR/12.1 Je kan: -functie en aard van een zorgboedrij typeren - de doelgroep en de werkzaamheden op een zorgboerderij karakteriseren. - motieven, voor- en nadelen benoemen voor het uitoefenen van zorg als neventaakvak een (van oorsprong) agrarisch bedrijf. GR/12.2 -Planten verzorgen. - dieren voeren en verzorgen. - voor een bepaalde doelgroep informatiemateriaal ontwikkelen over de verzorging van planten en dieren. - de logistiek voorbereiden en een planning maken. - derden motiveren en ondersteunen bij de verzorging van planten en dieren. - de activiteit met een individu en een groep afsluiten. GR/12.3 - handelen naar de vijf vrijheden van een dier. - een individu en een groep begeleiden tijdens het werken met dieren. .	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.							
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Groene zorg van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	GRN-KV16 Actief in de natuur
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamentoets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-KV16	KV16 Actief in de natuur	lj4	16.1recreatieve activitetien in de natuur actief organiseren en begeleiden. 16,2 recreanten informeren over het natuurlijke werkterrein, haar uitdagingen en gevaren en maatregelen noemen om (persoonlijke of materiële) schade door natuurkrachten te beperken. 16.3 in samenhang met andere gebruikers en beroepsbeoefenaren in de natuurlijke omgeving, de natuur optimaal en duurzaam gebruiken.	GR/16.1 Je kan: - sportieve en recreatieve groepsactiviteiten in de natuur op veilige wijze begeleiden. - instructies geven en deelnemers activeren en motiveren. -activiteiten uitvoeren en begeleiden, rekening houdend met de belangen van andere gebruikers van de natuurlijke omgeving . GR/ 16,2 - ter voorbereiding om een recreatieve activiteit, deelnemersinformeren over de gevolgen van wisselende meteorolische omstandigheden. - natuurkrachten onderscheiden en gebruiksmogelijkheden en gevaren daarvan benoemen. - tijdens begeleiding van een recreatieve activiteit, kennis over aldaar aanwezige planten, dieren en bodem overdragen op de deelnemers. GR/16,3 -wilde planten herkennen die te gebruiken zijn voor voedselbereieidng of een genezende werking hebben - natuurlijk materiaal inzetten voor het maken van (gebruiks)voorwerpen en onderkomen - navigeren in de natuur, gebruikmakend van zowel natuurlijke als technische hulpmiddelen - in het natuurlijk werkterrein onderhoudstaken verrichten ten behoeve van de recreatieve activiteiten	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.							
methode	Vonk arrangement, Wikiwijs of lesboek keuzevak Actief in de natuur van De Groene Wereld (voorheen Ontwikkelcentrum).							

Vak	KV21 Paard & welzijn
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamen	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-KV21	KV Paard & Welzijn	lj4	21.1 De leerling heeft kennis van de drie fysiologische domeinen van een paard en kan de invloed van de fysiologische domeinen op de mentale staat van het paard onderzoeken, beoordelen en aanbevelingen doen mbt optimalisatie. 21.2 De leerling heeft kennis van het natuurlijk gedrag van een paard en kan de invloed van de leefomgeving en interactie met soortgenoten onderzoeken en beoordelen 21.3 De leerling heeft inzicht in trainingsprincipes en kan Leertheorie toepassen in het opstellen van een trainingsplan 21.4 De leerling kan een eenvoudig trainingsplan creëren en uitvoeren voor gedragsaanpassing bij een paard, met correct gebruik van Leertheorie	21.1 de leerling kan: 1. de hoeveelheid ruwvoer en krachtvoer berekenen, verstrekken en controleren op kwaliteit. 2.de watergift beoordelen op kwaliteit, kwantiteit en de manier van verstrekken 4. op basis van instructie de huisvestiging van een individueel paard beoordelen aan de hand van het soorteigen gedrag van paarden 5. de gezondheid en de conditie van een paard beoordelen 6. punten benoemen voor het optimaal huisvesten van een individueel paard, met positief effect op de mentale staat van het paard 21.2 de leerling kan: 1. verbanden leggen tussen de interactie tussen mens en paard en de invloed van deze interactie op de mentale staat van het paard 2. de juiste houding aannemen om een veilige en positieve interactie te creëren met het paard 3. zijn stem zo gebruiken dat dat bijdraagt aan een positieve interactie 4. kennis en vaardigheden toepassen om bekwaam om te gaan met een paard 5. beoordelen of de interactie met soortgenoten van een individueel paard voldoende is om chronische stress te voorkomen 21.3 de leerling kan: 1. risico's van natuurlijk gedrag van een paard voor mensen inschatten en een zo veilig mogelijke interactie creëren. 2. heeft inzicht in de mentale capaciteit en mentale staat van een paard en kan hier passend mee omgaan. 3. aangeven wat habituatie, desensitisatie, kalmerende signalen, klassieke conditionering en operante conditionering, LIMA en LIFE is. 21.4 de leerling kan: 2. op basis van instructies een trainingsdoel omzetten in een door de leerling uit te voeren trainingsplan. 4. op basis van instructies een realistisch trainingsdoel kiezen, met passende stimulus en beloning, gebruikmakend van het kwadrant 5. een stiumulus kiezen deze omzetten in een cue voor het gekozen gedrag. 6. shaping toepassen tijdens het leerproces van het paard, passend bij het individu 7. tijdens de training zijn kennis en vaardigheden over het leervermogen van een paard en de interactie tussen mens en paard toepassen. 8. over het leerproces van het paard waken door de kleinste poging te belonen en waar nodig stappen terug te zetten in de training.	ST/PO	120 min	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.							
methode	Lesboeken paard.nl; Keuzevak Paard & Welzijn							

Vak	GRN-KVHBR7 Traiteur
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam school-examentoets	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-KVHBR7	KV Traiteur	lj4	Taak: een bijdrage leveren aan het beheren van traiteur- en cateringproducten en assisteren bij het werken in de traiteur- en cateringbranche. 7.1 een bijdrage leveren aan het beheren van traiteur- en cateringproducten. 7.2 assisteren bij het werken in de traiteur- en cateringbranche: * bedrijfsrestaurants * lunchroom * catering Voor het uitvoeren van de taak beheerst de kandidaat de voorwaardelijke kennis, vaardigheden en houding.	K/HBR/7.1 Je kan: 1. het economisch belang van de traiteur- en catering branche binnen de horeca, bakkerij en recreatie herkennen en benoemen. 2. trends en ontwikkelingen in de traiteur- en cateringbranche volgen en toepassen. 3. een assortiment beheren, rekening houdend met seizoen, feestdagen en aanboed en prijsstelling van de producten, tussenproducten en grondstoffen. 5. (specifieke) grondstoffen, ingredienten, tussenproducten voor traiteur- en cateringproducten beheren en criteria voor het beoordelen van de kwaliteit toepassen en kenmerken en eigenschappen herkennen en benoemen. K/HBR/7.2 1. eenvoudige bestellingen opnemen en adviseren bij menukeuzes 2. maaltijden en koude gerechten, zoals vlees, vegetarische en visgerechten, soep, salades, rauwkost, desserts voorbereiden en op een andere locatie afwerken, opwarmen, portioneren en doorgeven. 3. benodigde appartauur, gereedschap en machines, zoals drankenautomaat, chafing-dish, koelvitrine gebruiken volgens voorgeschreven procedures. 4. tussenproducten bereiden, toepassen en afwerken. 5. volgens een logische volgorde zelf bereiden, presenteren en afrekenen.	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.							
methode	Vonk arrangement, wikiwijs en/of leverancier lesmateriaal voor profiel Horeca, Bakkerij en Recreatie (HBR)							

Vak	GRN-KVMET5 Fietstechniek
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamen	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-MET5	KV Fietstechniek	lj4	5.1 Een fiets afleveringsklaar maken 5.2 Het aandrijf- en veersysteem van een fiets controleren, vervangen en afstellen 5.3 Het aandrijf-en veersysteem van een fiets controleren, vervangen en afstellen 5.4 Een remsysteem van een fiets controleren, meten vervangen en afstellen	Deeltaak: K/MET/5.1 De kandidaat kan: - de opbouw en de onderdelen van een fiets noemen -een fiets controleren aan een hand van een checklist - een fiets afleveringsklaar maken - de basisafstelling van een fiets uitvoeren, met name het zadel en het stuur - framematen van een fiets opmeten Deeltaak: K/MET/5.2 De kandidaat kan: - de opbouw van het elektisch systeem van een fiets noemen - de bedrading van elektische verlichting repareren - metingen uitvoeren aan een elektisch systeem van een fiets - componenten van een elektisch systeem controleren en vervangen Deeltaak: K/MET/5.3 De kandidaat kan: - de opbouw van een aadrijf- en verinssysteem noemen - de vering van fietsen controleren en afstellen - een ketting van een aandrijfsysteem van een fiets controleren, vervangen en afstellen Deeltaak: K/MET/5.4 De kandidaat kan: - de opbouw en het remsysteem van een fiets noemen - rebblokken en remschijven controleren en metingen uitvoeren - een remkabel en remblokken van een remsysteem vervangen en afstellen	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.							
methode	Vonk arrangement, wikiwijs en/of leverancier lesmateriaal voor keuzevak Fietstechniek							

Vak	GRN-KVZW12 Voorkomen van ongevallen en EHBO
Leerjaar	4
Cohort	2026-2028
Leerweg	BB

Toetscode	Naam schoolexamen	Leerjaar	Deeltaken (wat moet je kennen en kunnen)	Omschrijving lesstof	Toetswijze	Duur	Beoordeling	Herkansbaar
SE-GRN-BB-KVZW12	KV Het voorkomen van ongevallen en EHBO	lj4	12.1 assisteren bij activiteiten op het gebied van veiligheid en risicopreventie. 12.2 de functie van enkele organen en weefsels uitleggen. 12.3 in acute situaties handelen volgens het 5 stappenplan. 12.4 stoornissen in de vitale functies signaleren en direct professionele hulp inschakelen. 12.5 aan de hand van de ongevalssituatie en de verschijnselen letsels herkennen en vaststellen van de noodzakelijke basis handelingen en deze uitvoeren (Eerste Hulp B)	K/ZW/12.1 1. mogelijkheden en beperkingen van cliënt signaleren met daarbij horende risico's en gevaren 2. handelingen uitvoeren volgens veiligheidsrichtlijnen 3. uitleggen hoe verwondingen, verbrandingen, vergiftiging voorkomen kunnen worden 4. onveilige situaties op de werkvloer herkennen en bespreekbaar maken 5. bij onveilige situaties hulp in te roepen en bereikbaar zijn K/ZW/12.2 1. de werking van hart, longen en de bloedsomloop noemen 2. een AED gebruiken 3. de effecten van inspanning aangeven 4. aangeven hoe gewrichten kunnen bewegen 5. uitleggen hoe je een goede conditie kunt opbouwen K/ZW/12.3 1. op gevaar letten 2. nagaan wat er is gebeurd en nagaan wat het slachtoffer mankeert 3. het slachtoffer geruststellen en zorg dragen voor beschutting 4. zorgen voor professionele hulp 5. het slachtoffer helpen op de plaats waar hij ligt of zit K/ZW/12.4 1. stoornissen in het bewustzijn signaleren en hulp inschakelen 2. stoornissen in de ademhaling signaleren en hulp inschakelen 3. actieve bloedingen stoppen en hulp inschakelen 4. shock signaleren en hulp inschakelen K/ZW/12.5 1. bewusteloosheid herkennen en kan een bewusteloze die op zijn buik ligt op de rug draaien 2. een (dreigende) flauwte herkennen en kan eerste hulp verlenen bij een (dreigende) flauwte 3. ademhalingsstoornissen herkennen zoals bij een bewusteloos slachtoffer de luchtweg vrijhouden (stabiele zijligging), bij verslikking de luchtweg vrijmaken door enkele (vijf) stevige stoten tussen de schouderbladen te geven en als dit niet helpt de handgreep van Heimlich toe te passen 4. een uitwendige (open) wond herkennen en bepalen of het verantwoord is als eerstehulpverlener zelf de definitieve hulp te verlenen dan wel een wond weten af te dekken 5. een (ernstige) uitwendige bloeding herkennen en een bloeding stoppen door druk op de wond uit te oefenen door wonddrukverband 6. brandwonden koelen met zacht stromend lauw water en tweede- en derdegraads brandwonden losjes steriel afdekken 7. een (open) botbreuk, ontwrichting herkennen en uitleggen waarom een gebroken en een ontwricht lichaamsdeel onbeweeglijk moeten worden gehouden. 8. een kneuzing, verstuiking herkennen en verzorgen. 9. oogletsel zoals vuiltje in het oog, verbrand oog, bijtende stof in het oog herkennen en aangeven waarom je heel zuinig moet zijn op je ogen en waardoor een oog makkelijk kan worden beschadigd. 10. een neusbloeding stoppen en een splinter uit de huid verwijderen. 11. aangeven wat er minimaal in een verbanddoos moet zitten.	ST/PO	120 min.	Cijfer	Ja
opmerking	Leerlingen worden conform het examenreglement minimaal 5 werkdagen van te voren op de hoogte gebracht van het afnamemoment van een schoolexamen. Leerlingen krijgen via de vestiging uitleg over hoe het groenprogramma bij hun op de vestiging aangeboden wordt. Dit wordt eventueel ondersteund door een bijbehorende studiewijzer. Hierin is ook terug te vinden wat de leerling moet leren voor het schoolexamen. Het combi-SE vormt één cijfer, het schoolexamen bestaat uit kennisvragen en vaardigheden Berekening schoolexamen eindcijfer: bereken per keuzevak het cijfer door af te ronden op één decimaal. Berekening combinatie eindcijfer keuzevak: **(SE KV1 + SE KV2 + SE KV3 + SE KV4): 4 afgerond op één decimaal.** Op het diploma wordt dit afgerond op een heel cijfer.							
methode	Vonk arrangement, wikiwijs en/of leverancier lesmateriaal voor profiel Zorg en Welzijn (Z&W)							